

Ludzie i owady - analiza psychologicznych aspektów niechęci do owadów i ich spożywania

Celem projektu jest zbadanie z jakiego powodu ludzie odrzucają pokarmy zawierające owady i dlaczego ogólnie czują silną niechęć do owadów. To czy zaakceptujemy nowy pokarm w dużej mierze zależy od poziomu naszej neofobii pokarmowej, czyli od tego jak silnym lękiem przed nowym pokarmem charakteryzuje się nasza psychika. Jednakże w przypadku tak szczególnego rodzaju pożywienia jakim są owady mamy do czynienia z dodatkowymi zmiennymi, które w znaczący sposób ograniczają lub opóźniają naszą motywację do włączenia ich do codziennej diety.

W pierwszej kolejności zostaną zbadane cechy indywidualne powiązane z procesem akceptacji nowego pokarmu. Oprócz neofobii pokarmowej zbadany zostanie poziom ogólnej neofobii, lęku przed nowymi technologiami spożywczymi, poziom poczucia obrzydzenia itd. Następnie opracowane zostaną zagadnienia dotyczące silnego skojarzenia u wielu ludzi owadów z brudem, transmisją chorób, rozkładem itp. i tym jak takie postrzeganie tej formy pokarmu wpływa na jej akceptację jako składnika diety. Ponadto zbadany zostanie stosunek ludzi do owadów jako takich, ich wyglądu, właściwości, ich odmienności od innych form pożywienia oraz wiedza o nich. Na zakończenie, ponieważ choćby częściowe zastąpienie konwencjonalnej produkcji spożywczej produkcją owadów mogłoby się w znacznym stopniu przyczynić do poprawy stanu środowiska oraz dobrostanu zwierząt hodowlanych, zbadany zostanie stosunek do spożywania owadów u osób, które wykazują postawy prośrodowiskowe i/lub prozwierzęce. Spróbujemy przetestować hipotezy poddające w wątpliwość metody i główne nurty badawcze w dotychczasowych badaniach nad tym zagadnieniem. Jednym z głównych zadań projektu będzie zbadanie stosunku do owadów, co może doprowadzić do przełomu w kwestii zrozumienia ich specyfiki jako pokarmu.

Planowane są wieloetapowe, przekrojowe badania na dużych grupach badanych wykorzystujące wiele narzędzi i metod badawczych. Zastosowane zostaną testy psychometryczne, kwestionariusz, badania w grupach fokusowych, eksperymenty itp. Eksperymenty oceniające stosunek osób badanych do spożycia owadów będą przygotowane tak, aby skonfrontować osoby badane z produktami spożywczymi zawierającymi owady w różnych postaciach i w różnych warunkach.

Choć temat zyskuje ostatnio na popularności brakuje przekrojowych badań nad psychologicznymi mechanizmami akceptacji/odrzućenia pokarmów zawierających owady, które doprowadziłyby do głębszego zrozumienia tego zjawiska i zaproponowały podejście do zmiany nawyków żywieniowych i wprowadzenia innych rodzajów pożywienia do masowej produkcji. Wielu badaczy oraz instytucje takie, jak np. FAO UN, podkreślają potrzebę przeprowadzenia tego typu badań. Ich brak oceniają jako istotną barierę w planowaniu i prowadzeniu na szeroką skalę działań mających na celu zmianę postaw w stosunku do tego typu pokarmów, które w dłuższej lub krótszej perspektywie mogą się okazać niezbędne dla zapewnienia prawidłowej diety całym populacjom ludzkim. Mimo prowadzonych od wielu lat badań nad tym zagadnieniem i prowadzenia opartych na ich wynikach kampanii społecznych i marketingowych nie zaobserwowano znaczącego wzrostu akceptacji tego typu nowych form żywności. Bez dalszych badań na ten temat, trudno jest wyobrazić sobie wprowadzenie produktów spożywczych z owadów na szeroki rynek.